

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12.)
Fiume, Klotild utca (Via Ciotilde) 4. szám, 1. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt '29.)

Főfőszerkesztő:
MURAI JENO.

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre . . . 28 kor. | Negyed évre . . . 7. kor
Fél évre . . . 14 " | Egy óra . . . 240 "
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 8 FILLÉR,
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fl.

A német szocialisták a békéért.

A német szocialisták lehozták a béke gondolatát a felhőkkel — egy papiros hátra írták és most az egész birodalomban gyűjtik hozzá az aláírásokat. „Elhárítván magunktól minden hódítási tervet, amely nemcsak meghosszabbítaná a háborút, hanem új háborúk csiráját is magában hordaná, sürgetik az alulírottak a szövetséges kormányokat, hogy nyilatkoztassák készségüket a béke megkötésére, mely béke a birodalom politikai függetlenségét, területi épességét és gazdasági fejlődésének szabadságát biztosítja.”

Egyelőre fontosabbnak látszik ez a levél a német szocializmus történetében, mint Németország történetében — bár még csak a német szociáldemokrácia újabb egységének sem lehet a kristalizációs pontja, mert hiszen amilyen békeprogramot itt megállapítanak, az olyan általános, olyan reformképes, olyan rugékonny, hogy Bernstein épp úgy magáévá teheti, mint Westarp gróf, piros lobogóba épp úgy bele lehet szólni, mint feudálisba.

Nem, ténybeli jelentősége ennek az akciónak nincs és ez a kérvény épp csakhogy írásban mondja el, amit annyian gondolnak — ám épp ezért fontos az eszmei jelentősége, aminthogy mindig fontos volt, amikor hangtalan vágyak lángoszlopa végre a szavak hevőben is felelősséget. Nem jelenti az egész tehát egyebet, mint azt, hogy a német birodalmi kancellárral rendes kérvény formájában beszél a német nép a békéről, nem jelent egyebet, minthogy rendes posta hordja szét, amit azelőtt csak a vágyak szikra-árvirója fogott fel: ám épp ezért sokat jelent.

A tulsó partot keresi az egész emberiség, a Jöreménység fokát, amelyen ki lehet jutni a borzalmaknak erről az ördögzigetéről; ez a kérvény nem mutatja meg ezt az utat — és keresik mindenütt, nemcsak Németországban, de mindenütt, a központi hatalmak világában épp úgy, mint az entente-ban.

A háboru most a forrponjtján van, most halálos áúsában tépi, harapja, marcangolja egymást a két ellenséges világ — most a semlegesek idegszállai is belecsavarodnak a frontok dühöngésébe és a jövőbe tekint minden szem, hogy lesz-e még egy harmadik háborus től roge is. Az bizonyos, hogy mindenütt készülődnek rá és például Olaszországban szinte plakátokon hirdetik, plakátokon kérnek gyanjuruhákat a hadsereg teli felszerelésére. A télre készülődik minden

világrész és minden kis háztartás is. A tavasz úgy indult, hogy a nyár tűzében kiég a világháboru — nem így történt és alig is van kilátás, hogy a nyár tűzfüggönyével véget érjen a dráma. Olyan csaták zajlottak le, amelyek mellett vasárnapi játékdélután volt a történelem minden eddigi borzalma és döntés nem történt. Helyesebben nem változott az a döntés, ami két esztendő világesetáiban már megtörtént — nem vált valóra semmi abból, aminek reményében az

entente kormányai a háborút tovább folytatták — a háboru életben tartotta őket, a minthogy ők életben tartottak a háborút, de a központi hatalmak megtöréséből sem lett semmi.

Ez a meggondolás vezérelte a német szociáldemokrácia békeakcióját — épp ezért nem lehet megfélekedezni arról, hogy annak a békekérvénynek egy másik oldala is van és ezt az entente népeinek kell kitölteni.

Bukovinában megvertük az oroszokat.

Hasztalanul próbálják az elvesztett területeket visszafoglalni. - A Tatárszorosban még folynak a harcok. - Orosz kudarc a Stechodnál. - Visszaerő angol és francia támadások. - Újabb előnyomulásunk a balkáni fronton.

Orosz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, aug. 22. (Hivatalos.)
Károly főherceg lovassági tábornok hadseregharcvonalala:
Bukovinában a Moldovától nyugatra és Zabietől délkeletre és délnyugatra levő magastatokon, melyek visszahódítása alkalmával 2 orosz tisztet és 188 főnyi legénységet fogtunk el, valamint 5 géppegyvert zsákmányoltunk, az ellenség hasztalanul erőlködik, hogy az elvesztett területet visszafoglalja. A Tatár-szorosnál kétoldalú tovább folynak a harcok. A helyzet változatlan maradt. A Zielonetől délre levő vasútvonal mentén egy orosz osztagot visszavertünk. Bistricza-Bolottwina-nál és a Dnyesztortól északra a tegnapi nap csendben telt el.

Hindenburg vezértábornagy hadseregharcvonalala:

Smolerynál és Stobycovától délre kisebb eredményes hadi vállalkozásaink voltak. Rudka-Czerwisczenél az oroszok minden kísérlete, amely arra irányult, hogy a nyugati Stechod-parton levő állásaikat kiterjesszék, az ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett meghiúsult.

Höfer, altábornagy.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, aug. 22. A nagy főhadiszállás jelenti:

Hindenburg vezértábornagy hadseregharcvonalala:

A Stechod mentén Lubieszowtól dél-

nyugatra az oroszok támadásai meghiúsultak. Az ellenségnek tekintélyes erővel kíséreltek, hogy állásait a nyugati parton Rudka-Czerwisczenél kiterjessze, nagy veszteségei mellett meghiúsult. Zaresze és Smolary között sikeres kis előretörések alkalmával 2 tisztet és 107 főnyi legénységet elfogtunk.

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregharcvonalala:

A Kárpátokban elfoglaltuk a Fekete Czeremosz völgyétől nyugatra a Stepansky-magaslatot. Itt és a Kréta-magaslaton visszavertünk orosz ellentámadásokat. A Krétának augusztus 19-én rohammal történt elfoglalása alkalmával 2 tiszt, 188 főnyi legénység és 5 géppuska jutott kezünkre.

A legfőbb hadvezetőség.

Olasz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, aug. 22. (Hivatalos.)
Nincs nevezetesebb esemény.

Höfer, altábornagy.

Balkáni harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, aug. 22. (Hivatalos.)
Nincs nevezetesebb esemény.

Höfer, altábornagy.

SZERETETADOMÁNYOKAT
kér a Hadsegélyző Hivatal átvételi külföldi
ménye IV. Váci utca 38.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, aug. 22. A nagy főhadiszállás jelenti:

Florinától délre és délkeletre meghódítottuk a Vic-hegyet és a Malareka hegyerincet. Banicától keletre pedig rohammal elfoglaltuk a szerb állásokat. A Malka Midza Planinán az ellenségnek a Dzemát Jeri visszafoglalására irányuló összes erőfeszítései eredménytelenek maradtak. Ljumnicánál egy gyenge ellenséges előretörést visszavertünk. A Doiranától délnyugatra élénk tüzérési harc folyt.

A legfőbb hadvezetőség.

Francia-belga harcár.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, aug. 22. A nagy főhadiszállás jelenti:

A Sommetől északra több egymással össze nem függő, de heves ellenséges gyalogsági támadást, amelyeket Auvilliersből és Poziéresből, továbbá a Foureaux-erdőtől nyugatra és a clairy-maricourti országuton intéztek ellenünk, valamint Maurepasnál kézigránáttámadásokat visszautasítottunk.

A Maastól jobbra a támadásra készülő ellenséget a Thiaumont-erődtől északra nyugatra tüzérési tüziinkkel árkaiban maradásra kényszerítettük. Magánál az erődnél és Fleury mellett erős kézigránáttámadásokat gyalogsági és géppuskatűzzel összeföldöztünk. Ellenséges felderítő osztagoknak számos vállalkozása eredménytelen maradt. Német járőrök előretörései Vermelles-től nyugatra Festubertnél és Embermenilnél sikerrel jártak. Az Argonneokban kölcsönös élénk aknaharc. A Combres magaslapon robbantással jelentékeny kiterjedésben elpusztítottuk az ellenséges állást.

Ostende előtt tüzelésünkkel megsemmisítettünk egy angol vízi repülőgépet és egy francia hydroplánt lelőttünk. Légi harcban egy angol kétfedelű Arrastól délkeletre lezuhant.

A legfőbb hadvezetőség

Mileusnichné gyilkosai a törvényszék előtt.

— Második nap. —

Erősen feleségizott érdeklődés mellett folyt le ma a fiúmai törvényszék előtt Mileusnichné gyilkosai bünpörének második napja. A tárgyalási terem ezuttal már teljesen megtelepedett érdeklődőkkel, akik feszült figyelemmel hallgatták az izgalmas vallomásokat.

Stojevics a nd t elnök 9 órakor nyitotta meg a főtárgyalást. A terembe a vádlottak közül Papot és az egyik fiatalabb bünnöst vezették be. Miután a fiatalabbakat névvel a törvény értelmében kiirunk nem szabad, tudósításunkban ez a két fiú mint az idősebbik és a fiatalabbik inas fog mindenkör szerepelni. Most az idősebbik inas áll a törvényszék előtt és folytatja tegnap félbeszakított vallomását:

Az elbocsátott inas vallomása.

— Mikor a lakásból kimentünk, — mondta, — én tettem be a hálószoba ajtaját, az angol zár önmagától beesapódott. Papo hajnali 3—fél 4 felé kiszólt a fiatalabbik inashoz, hogy kiáltás: Tűz van! A fiú ott

maradt, még azt mondta: Félek ittmaradni. Kint várt a Sikra, lent a kapuban Demel várt. Papo és Demel előre mentek, én és Sikra hátul maradtunk. Papo még azt mondta: Siessünk! Sikrával nem beszéltem, ő nem is kérdezett semmit. Demel lekísért bennünket a lépcsőkön a Vezsil-házig (a Salita del Aquilán át mentünk), Demel aztán hazament a Mercato Coperton levő lakásába. Mi Papo lakására mentünk, utközben nem beszélünk egy szót sem. Otthon aztán azt mondta nekem Papo: Miután te elbocsátott alkalmazott vagy, ha rád esnék a gyanu és már vallanod kellene, csak azt mondd, hogy én bementem és benn voltam félóránig, te a lépcsőn vártál és nem tudod, hogy odabenn mi történt. Sikrát és Demelt ne is említsd.

— Te a vizsgálóbíró előtt azt mondtad, hogy a te eszméd volt az egész dolog.

— Igen, de én csak a napi bevételt proponáltam. Ők, Papo, Demel és a fiatal inas másképp csinálták a dolgot.

— Miért tetted ezt? Van valami szenvedélyed?

— Nincs. Igaz, hogy pénz nélkül álltam az elbocsátás után.

— Nem tűnt fel neked, hogy miért veszel magához Papo a spirituszt?

— Nem is gondoltam arra, hogy ő mit tervez.

— Hogy volt a pénz elosztása megbeszelve?

— Ugy, hogy én, Papo és a fiatal inas 1—1 harmadrészt kapjuk. Utóbbinak hazaküldi a pénzt az apja címére, nekem pedig személyesen kiadja részemet. Demelről nem tudtam, hogy ő is benne van a dologban, csak akkor tudtam meg, amikor ott láttam őt a ház előtt állni. Sikrát megkérdezte Papo, hogy lesz-e bátorsága eljönni. Sikra azt felelte rá, hogy ő elmegy, őt a lépcsőtől nem viszi el senki.

— Találkoztál-e többször Demellel a gyilkosság után?

— Igen, egyszer a Bristol előtt esti 10 és 11 óra közt. Azt kérdezte, fent voltam-e a rendőrségen és hogy a bizottság a lakásban volt-e már. Én azt feleltem, hogy még nem hívtak a rendőrségre. A bizottság fent volt a lakásban, de én nem voltam ott.

— Mit csináltak volna, ha az asszony nem lett volna az illemhelyen és a lakás zárva lett volna?

— Nem tudom, mit csináltak volna. Annyit tudtam, hogy 11—negyed 12 előtt sohasem fekszik le.

— Nem beszéltek úgy össze, hogy várjatok a küszöbön, míg az árnyékszékre megy?

— Nem. Az tény, hogy mikor feljöttünk, én láttam a világosságot az árnyékszékben, mert ezt jól lehetett a lépcsőházból látni, de benn lehetett volna az új inas is.

— Hány óra lehetett, mikor felmentetek?

— Volt mindenesetre tizenegy. Inkább több lehetett pár perccel, mint kevesebb.

— Papo itt Jovo Mileusnichot is gyanúsítja. (Az áldozat sógorát.)

— Dehogy, az nagyon jó viszonyban volt az asszonnyal.

— Meddig voltatok a lakásban?

— Legalább 1—1 és fél óráig. Mig mindent kiszedtünk és elvégeztünk, eltelt az idő.

— Ismételd, mit is mondott Papo, mikor hazajöttetek?

— Hogy ő bent volt félóránig és én nem tudom, hogy mit csinált bent. Demelt és Sikrát pedig ne említssem.

— Miért mártotta volna be magát Papo és Demelt miért akarta volna kimenteni?

— Én azt hiszem, hogy Demelt volt megbizva a pénz és ékszerek értékesítésével. Azért nem volt szabad, hogy ő gyanuba jöjjön.

— Mondd el horvátul, hogy beszéltek meg az utolsó napon a dolgokat?

A fiú elmondja még egyszer az összes részleteket.

Elnök: (Paphoz) Papo, mit szólna ehhez?

Papo: Nem igaz belőle semmi.

Elnök: Még mindig azt mondja tehát, hogy Demelt, vagy az a munkáskülsej ember lehetett?

Papo: Lehet.

Elnök: (Az idősebbik inashoz) Mit adtak elő, mikor az utolsó délután a mozi-ban voltatok?

— Egy históriát arról, hogy egy helyen rablók törnek be és rabolnak.

— Olvastál regényeket?

— Igen.

Ratkovich János dr. védő azt javasolja, hogy olvassák fel a fiúnak 1915. november 25-én a vizsgálóbírónál tett vallomását, hol a mostaninak éppen az ellenkezőjét vallotta és azt mondta, hogy hamisan vádolta meg Papot a rendőrségen. Kéri, hogy a fiut erre nézve is hallgassák ki.

Ugyes nem tesz az indítvány ellen ellenvetést, a bíróság visszavonul. Tíz pere szünet után kihirdeti határozatát, hogy nem ad helyet a védő javaslatának, mert a fiú sohasem változtatta meg vallomását. A védő a fiatalabbik inas vallomásával téveszti a dolgot össze.

Elnök: (az idősebbik inashoz) Mi történt a gyilkosságot követő délelőtt?

— Másnap Paponál jártam az üzletben többször, beszéltem a fiatalabb inással is. Kérdeztem, hogy ki zárta le Mileusnichné lakását. A fiú azt felelte, hogy a rendőrség zárta le a lakást és hogy az asszonyt már kivitték a temetőbe. Jovo Mileusnich-al is találkoztam, ő nyújtott nekem kezét, tehát kibékültem vele. Engem aznap már kihallgattak a rendőrségen, hogy miért aludtam Paponál? Ezt el is mondtam Paponak. Néhány nappal reá megkérdeztem Papot, hogy hol a pénz. Papo azt válaszolta, hogy biztos helyen van. A gyilkosságot követő vasárnap délután láttam Papot, Demelt, Vukovicot (Papo munkástársát) kijönni Papo lakásáról és fiakkeren Drenova felé hajtani.

— Milyen értékpapirokat vittetek el?

— Nem tudom, mert én csak felfordítottam a skatulyát és ami kiesett belőle, azt Papo magához vette. Még valami ott is maradt a skatulya fenekén.

— Nem sürgetted a részedet a gyilkosság után?

— De igen. Papo azonban azt felelte, hogy nincs nála a pénz, azután nem is volna jó, ha nálam, most sok pénzt látnának és feltűnően költsékeznék. Később adott egy koronát.

— Az egészről tehát neked csak ez az egy korona hasznod volt. Nem haragszol ezért Papora?

— Én nem hittem, hogy Papo és Demelt ki fognak játszani. Biztam Papo tisztességében. Most már nem haragszom rá azért, hogy kijátszott engem is, meg a fiatalabb inastársamat is. Kezdetben haragudtam. Azt hallottam, hogy a fiatalabb inas is kért Papótól pénzt, de Papo azt felelte: Te még nagyon kicsi vagy, majd az apádnak küldöm el a pénzt!

— Mondjad a gyilkosság részleteit Papo szemébe.

A fiu újból elmond mandent nyugodtan Papo szemébe, miközben tegezi őt.

Papo azt feleli, hogy mindez hazugság, ő aznap éjjel ki sem mozdult lakásából.

Elnök: (Papohoz) Hát hogy mehetett volna ki az idősebbik inas a maga lakásából?

Papo: Nem tudom.

Az idősebbik inas: Kérem, én ki sem mehettem volna éjjel az ő tudta nélkül. Velük aludtam egy szobában.

— Zárva volt-e a kapu abban a házban?

— Nincs is kapu.

Az új inas vallomása.

Délelőtt háromnegyed 11 órakor a fiatalabbik inasgyerek került sorra.

— Vasárnap délután (október 10-én) mikor kijöttem a mozból, — így kezdte vallomását, — a nagyobbik inas megkérdezett, hogy nem vihetnék-e neki haza 60 koronát a napi bevételből? Azt mondtam, nem. Jöjjön ő az üzletbe és lopjon úgy, mint azelőtt tette. Erre azt felelte, hogy ő nem jöhet a boltba. Hétfőn azt mondta, hogy hagyjam valamelyik este nyitva a lakást, ő oda fog jönni és pénzt rabol. Azt feleltem, jó. Kedden délelőtt 11 órakor a borbélyüzletbe hivott és azt mondta, hogy el fog jönni Papoval aznap este 10 óra után, de mindig csak a napi bevétel elrablásáról beszélt és azt mondta, hogy én 500 koronát kapok belőle. Kedden este a valseurignei uton találkoztam az idősebbik inással és Sikrával.

— Papoval voltak?

— Nem, Papo nem volt ott. Az idősebbik inas azt mondta, hogy Papohoz mennek kártyázni és este 10 óra után el fognak jönni Papoval. Mikor 9 óra felé bezártunk, és az asszony a Secessio-kávéház felé mentünk. Az idősebbik inas és Papo mögötünk voltak. Én vittem a nehéz aprópénzt. Később, mikor a lakásunk felé közeledtünk, ők elküntek. Egy órával reá kopogtak, amikor az asszony az illemhelyen volt. Én ajtót nyitottam és bejött Papo és az idősebbik inas. Papo mindjárt a hálószobába ment, az idősebbik inas a szekrény mögé bujt. Én lefeküdtem. Az asszony később bement a hálószobába, egyszerre valami ütést hallottam az ajtón. Valamivel később kijött Papo és behívta az idősebb inast. Ez utóbbi kivette a matrác alól a kasszakulcsokat, mindent kivett a pénzszekrényből és átadta Paponak. Papo még azt mondta tréfásan, hogy a cigarettadobozt hagyjuk ott a gazdának, hadd legyen miből szivnia, az egyik fülönfüggőt pedig az asszony nővérének, hadd legyen valami emléke. Aztán átmentek a szomszéd szobába és körülnéztek, hogy nincs-e ott is pénz. Nem találtak semmit, visszajöttek és bezárták a kiürített kasszát. Papo ezután spirituszt vett elő, a földön fekvő asszonyt felemelték az ágyra, mindenféle ruhadarabokat dobtak rá és leöntöttek spiritusszal. Az idősebbik inas még a Buch für Alle egy példányát is félig elégette. Aztán azt mondta, hogy félnégy felé szaladjak le Petek Stefano szomszédhoz és kiáltssam: Tűz van!

— Nem Papo mondta ezt?

— Nem. Az idősebb tanonc azután lezárta a hálószobát, mikor kimentek. Láttam a lépcsőn állni Sikra Hermint, lent pedig a kapu előtt Demelt malaclopó szolgálati köpenyében, de kemény kalap volt rajta, úgy látszik civil ruha volt alatta. Fél négy felé leszaladtam s kiabáltam, hogy tűz van. Jöttek a szomszédok, hívták a tűzoltókat s később jött Wollner rendőrtisztviselő is.

Utána délután láttam Demelt 2—3-szor bemenni Papohoz a borbélyműhelybe. Este én is bementem s kéntem 5 krajcárt gesztenyére, ő egy koronát adott. Erre kérdeztem, hogy mennyit kapok. Papo azt felelte, hogy még nem számoltak össze a pénzt. Tanonctársam, ki szintén jelen volt, megnyugtatótt, hogy legalább 500 koronát kapok. Papo hozzátette, hogy az a mi reám esik, azt hazafogják az apámnak küldeni. Mikor a rendőrségre hívták a folyóson találtam az idősebb tanoncot, akitől megkérdeztem, hogy kinél van a pénz; ő azt felelte, hogy valószínűleg Demelnél lesz, mert azt látta vasárnap délután Papo lakására bemenni és onnan kijövet, a másik borbélysegéddel Vukovics Antallal együtt egy közelben varakozó bérkosiba szállt vele Papo, a mellyel azután Drenova felé hajtottak.

A kis tanoncfiu azután elmondja, hogy ő azt hitte, csak a napi bevételt fogják elvinni, míg az asszony a félreeső helyen lesz.

Elnök: Hát a konyhán ki kopogott?

— Nem tudom melyikük. Csak az volt megbeszélve, hogy a mint a lépcsőházban világosságot látnak a félreeső helyről kiszűrődni, akkor bekopogtatnak.

— Ismerted Demelt?

— Igen, hónapok óta. A gyilkosság előtti szombatn alaposan kikérdezett engem a lakás fekvése s a Wertheim kassza elhelyezése felől. Kérdésemre magyarázatul hozzátette, hogy a rendőrségnek kell az ilyesmikről tudnia, ha metán baleset vagy tűz támadna a házban.

— Hát te bevallottad az időközben hazazért gazdád az egészet?

— Igen, ez már a börtön cellájában történt. A gazdám 1000 koronát ígért s én megvallottam neki mindazt, a mit most itt elmondtam. Jelen volt egy rendőr és még egy ur. (Az ügyész közbeszó: Du Bois vizsgálóbírói jegyző.)

— Ismered Sikra Hermint?

— Igen, Papo révén; Sikra is kérdezte még egy nappal korábban mint Demel, hogy hol lakik az asszony, milyen a lakása. Magyarázatul hozzátette, hogy meg akarja látogatni egy ügyben.

— Hát mondd, miért vontad vissza a vizsgálóbírónál a rendőrség cellájában tett vallomásodat?

— Mert egy polgári ruhás rendőr rám ijesztett, hogy vallomásom miatt most nagyon sokat kell majd szenvednem. Ettől ijedtem meg.

Az elnök erre szünetet rendel el.

Szünet után elmondja a kis tanonc, hogy mikép leveleztek a börtönben. Papo írt először neki, a lámpa szelelő lyukján dobtak be a cédulát, mikor az illemhelyre ment. Később azután az illemhely egy zugába dugták mindig felváltva az egymásnak szóló cédulákat, melyek legnagyobb részét megsemmisítették olvasás után. Papo két megmaradt céduláját felolvastatja az elnök. Papo ezekben szemrehányást tesz a két fiúnak, hogy miért keverték bele őt az ártatlant és az ő „feleségét“.

A kis fiu azután elmondja, hogyan gyújtotta meg gyártyával a holtestet Papo és az idősebb tanonc.

Elnök: Nem féltél az égő lakásban maradni?

— Nem volt tűz, csak füst. Még az ágy se égett el, csak az asszony testének spiritusszal leöntött része szenesedett meg. Az elnök azután az idősebb tanonchoz fordul:

— Mit csináltak volna, ha a lépcsőházba érkeve, még nem láttátok volna (vagy már nem láttátok volna égni az illemhelyen a lámpát)?

— Ha korán jöttünk volna, vártunk volna s ha elkéstünk volna, elmentünk és máskorra hagytuk volna. De véletlenül épp akkor jöttünk.

— Nem hallotta az asszony, hogy besurrantatok és nem féltetek, hogy esetleg épp akkor lép ki az illemhelyről, mikor ti bejöttök.

— Az asszony nagyot hallott s nekem attól se kellett tartanom, hogy meglát, mert az ajtónál lógó sok ruha engem rögtön a belépéskor eltakart.

A kis tanonc azután az elnök felszólítására Paponak horvátul a szemébe mondja a gyilkosság lefolyását és előzményeit. Papo nyugodtan hallgatja és azután röviden azt mondja: „Az egész dolog nem igaz“. A bűnfelek közül azután felmutatják a két fiúnak Demel kemény kalapját, melyet a fiuk felismernek. Az elnök még azt kérdezi a kisebbik tanonctól: Hát miért mentél bele olyan könnyen a dologba?

— Ment azt hittem, hogy 500 koronát kapok. Nem tudtam, hogy meggyilkolják. Mindig csak a napi bevétel elrablásáról volt szó.

Elnök ekkor, mivel félkettőre járt az idő, a tárgyalás folytatását holnap délelőtt 9 órára tűzte ki.

H I R E K.

— **Adományok a Wickenburg-alapra.** A Wickenburg-alap kezelőségéhez legutóbb a következő adományok érkeztek: A m. kir. államvasutak fiúmei állomási személyzetnek gyűjtése, Menk Albert főellenőr, állomásfőnök utján 106 k. 22 f. Carnera Albert, elhunyt felejtethetetlen barátja, ifj. Balás Gyula emlékére 20 K. Az alap kezelősége ezúton mond köszönetet a nemesszívű adományokért.

— **A népiünnepély sorsjátéka.** Mindazok, a kiknek 1—1 élelmiszere szóló sorsjegye kihuzatott, csütörtökig bezárólag vehetik át nyereseményüket az Adria palota erzsébetteri oldalán levő bolt helyiségben.

— **Megbüntetett élelmiszere árusok.** A rendőrség 8 órai elzárásra és 4 kor. pénzbüntetésre valamint az áru elkobzására ítélte Linic Katarina 19 éves grobniki tejárusnőt, mert a 60 fillérrel maximált tejet 80 fillérért árusította.

Peras Mária és Groban Antonia gyümölcsárusnőket 20—20 kor. pénzbüntetésre és az áru elkobzására ítelték, mert házalva árusították a szőlőt, melynek 70 százaléka azonfelül romlott is volt.

— **Viharos éjszaka.** Sűrű viharfelhők tornyosultak tegnap este Fiume fölött és úgy 10 óra táján sűrű cseppekben megeredt az eső. Később valóságos vihar lett belőle,

(Szöveg folytatása a IV. oldalon).

HELYBELI GYAR

keres azonnali belépésre egy kereskedelmi iskolát végzett FIATALEMBERT.

Ajánlatok a kiadóhivatalba címzendők.

villámolt, dörgött az ég és szakadt az eső a késő éjjeli órákig. Azok közül, akik a kávéházak terraszain üldögélve, élvezték a friss levegőt a nappali hőség után, sohan haza sem tudtak menni a szakadó esőben és szállodákban voltak kénytelenek eltölteni az éjszakát. A vihar messze Fiumén túl is tombolt és károkat is okozhatott. Eddig csak annyit tudunk, hogy a fiume—budapesti táviróvonalat alaposan megrongálta, annyira, hogy ma nem is kaphattuk meg budapesti tudósítónk táviratait.

— **Adományok a népiünnepélyre.** Az eddigi kiutatók óta az alábbi adományok érkeztek az augusztus 15-iki népiünnepély rendezőségéhez: Első fiumei parkettgyár 50 K, Kemény D. 30 K, Vilhar D. 30 K, Bakarcic és fia 30 K, Rosic A. és tsa 30 K, Sirola János 100 K, Jellouseg Artur és neje 30 K, Pavacic testvérek 20 K, Jechel Ferenc 20 K, Simpár János 50 K, özv. Berthóty Károlyné 10 K, Rubinich mérnök 10 K, Dr. Catti György 10 K, Bauczer E. 10 K, Whitehead és tsa 100 K, Fürst M. 50 K, Skodnig 10 K, Meynier K. G. 20 K, Mohovich Donát 20 K, Fiumei házépítő szövetkezet 50 K, Rocca Antal 10 K, Szegfy K. a. 10 K, Loibelsberger E. 10 K, Lovrinovich Mátyás 10 K, Fischer Gyula 10 K, Bakarcic és Simonic 20 K, Prodam gyógytár 10 K, Glass Mátyás 10 K, Osztrák Lloyd 50 K, Radivo Ferenc 10 K, Dr. Eisler Fülöp 20 K, Wierheim 20 K, Gigante A. 20 K, Fiumei mészárosok szövetkezete 250 K, Colazio Natale 50 K, Vievic Lórine 10 K, Erbisti János és neje 30 K, Celligoi Vencel 50 K, Dr. Givovich M. 50 K, M. Weiss 100 K, Dr. id. Vio Antal 30 K, Delaiti 50 K, Cloita G. C. 20 K, Rade testvérek 20 K, Mattersdorfer Hugó (St. Pölten) 15 K, Gillie M. 10 K. A rendezőség hálás köszönetét fejezi ki a nagylelkű adakozóknak bőkezű adományaikért.

Legujabb.

A fiume—budapesti táviróvonalon beállott vonalzavar következtében csak az este és kora délelőtt beérkezett táviratokat közölhetjük.

A BIZALMI FÉRFIAK KIHALLGATÁSA.

BÉCS, aug. 22. Ó felsége külön kihallgatáson fogadta tegnap délután fél egykor Andrássyt, fél kettőkor Rakovszkyt. A bizalmi férfiak természetesen nem nyilatkoztak a kihallgatás tárgyáról, csak azt mondták, hogy a király kitűnő színben van és az események iránt élénken érdeklődik.

A Neues Wiener Tagblatt írja, hogy ó felsége természetesen tájékozva akar lenni, minden magyar párt véleményéről. Tárgyalták az audiencián a román kérdést is, mely felől az összes pártok között teljes egyetértés uralkodik.

ELŐNYOMULÁSUNK A SZALONIKI FRONTON.

BERLIN, aug. 22. A Vossische Zeitung jelenti: A bolgárok által megszállott görög határállomásokon a bolgárok mindenütt érintetlenül meghagyták a görög lofogót a középületeken. A megszállott helységeken

nagy éhínség uralkodik és a bolgárok mindent elkövetnek ennek megszüntetésére.

BULGÁRIA BEJELENTETTE AZ OFFENZIVA MEGKEZDÉSÉT.

ATHÉN, aug. 22. Paszarow bolgár követ közölte Zaimisz miniszterével, hogy a bolgár offenziva a görög földön levő több sztratégiai pont megszállásával megkezdődött. Zaimisz délután megjelent a királynál.

BOLGÁR JELENTÉS A SZALONIKI ELLENI OFFENZIVARÓL.

SZOFIA, aug. 22. (Hivatalos.) A Tahinos és Butkovo tavak közt operáló csapataink előnyomulva az ellenséget a Sztruma jobbpartjára visszavetették. A balparton megszállták Hasznater, Baraklidzuma, Kumli, Elizan, Todorowo, Nebolen, Jenikőj, Karadzszakőj, Balachristian és Kamila községeket. Megvertük a francia Bertierdandárt, a franciák sok halottat vesztek. Florinától délre operáló csapataink elfoglalták Nalareka hegyhátát. Folytatjuk előnyomulásunkat déli irányban, keleti irányban. A Florina—Osztrovo irányában előnyomuló csapataink a Mizzeplanina taraján megtámadtak egy erős ellenséges állást, melyet a szerb dunai hadosztály és a Vardar hadosztály két ezrede védelmezett. Ezt az állást megszálltuk, valamint Gorniceva falut is, ahol egy századot elfogtunk. Az ellenség keletnek visszavonul. Előnyomulásunkat folytatjuk.

MENEKÜL A MACEDONIAI LAKOSSÁG.

ATHÉN, aug. 22. Az angol és francia követek megkérdezték Zaimisz miniszterelnöktől, miután Macedónia lakossága a bolgárok elől elmenekül, mit szándékozik tenni a görög kormány?

FRANCIA GYARMATI KATONAK IS HARCOLNAK SZALONIKINÉL.

SZOFIA, aug. 22. A vezérkar megállapította, hogy a tizenötödiki harcokban az egész tizenhetedik francia gyarmathadosztály résztvett.

OLASZ CSAPATOK ÉRKEZTEK SZALONIKIBA.

SZALONIKI, aug. 22. A Havas ügynökség jelenti, hogy az olasz csapatok partaszállítására tegnap megkezdődött.

VELENCÉBEN ELPUSZTÍTOTTUNK EGY SZÖVÖGYARAT.

LUGANO, aug. 22. A legutóbbi osztrák-magyar repülőátadás alkalmával Velenecében a vasút mellett levő „Cotonificio Veneziano” szövögyár, mely 1000 munkást foglalkoztat, teljesen megsemmisült.

FONTOS MINISZTERTANÁCS. BUKARESTBEN.

BUKAREST, aug. 22. A jövő szerdán nagyfontosságú minisztertanács lesz, melyen a külpolitikai helyzet kerül megvitatás alá.

SZERETETADOMÁNYOKAT

kér a Hadsegélyző Hivatal átvételi különítménye IV. Váci utca 38.

SZÜNETTEL AZ ANGOL—SVÉD HAJÓZÁSI FORGALOM.

ROTTERDAM, aug. 22. Az angol hajós társaságok bejelentették, hogy az angol hajóforgalom teljesen megszűnt Svédországba.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadóvállalat (Murai Jenő).

Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia” nyomdájában.

Előrehaladt idény miatt leszállított árak!

Gyapjuharisnya	K 1.90 s feljebb
File d'écot harisnya	K 3.— s feljebb
Selyem harisnya	K 3.60 s feljebb
Cérna keztyű	K —.80 s feljebb
Selyem keztyű	K 3.— s feljebb
Battiszt s csipka gallér	K —.80 s feljebb
Divatos magas szalag	K —.90 s feljebb
Valencienne betét csipke	K —.08 s feljebb
Magas csipke nyak és gal- lérhoz	K —.20 s feljebb
Selyem bluzoknak s diszi- tésre	K 2.40 s feljebb
Hímzés, Volant, battiszt és étamin és más cikkék leszállított árakon.	

Poleiner János Fiume

Via della Torre 1. sz. a görög templommal szemben.

Imperial

szálló és kávéház, Viale Deák

Nemrég megnyílt fényes berendezésű kávéház. Teljesen újonnan burkolozott és átalakított szálló 40 elegáns szobával. Lift, villany, fürdők. Szives pártfogást kér

Panny Ferencz
tulajdonos.

Bizományi, és beraktározási vállalat

Rosenberg és Altberger

Elvállal mindenféle ingó beraktározást, ingó és ingatlan eladást; átvesz mindenféle szoba- és cégfestést a legjutányosabb árban és szolid kivitelben.

Iroda Via Branchetta 2. ROSENBERG JÁNOS. — Folyó számla a Magy. Leszámitoló- és Pénzváltó Banknál.

MONATH ELLA

okl. zongoratanítónő Via Caserma 4., II. emelet.